

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno diplomanta: **Sára Jirsáková**
Téma: **Žaloba na doplnění pasiv**
Rozsah práce: 199 611 znaků
Datum odevzdání práce: 26. 4. 2024

1. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma diplomové práce je velmi aktuální, úprava žaloby na doplnění pasiv je účinnou součástí právního řádu relativně krátce (od 1. 1. 2021) a byť je předmětem zájmu značného objemu literatury, řada otázek (i s ohledem na dosavadní absenci judikatury) zůstává sporných. Volbu tématu je tak třeba uvítat.

Zpracování tématu předpokládá znalost práva obchodních korporací, insolvenčního práva a občanského práva (konkrétně deliktního práva). Vzhledem k tomu, že úprava je v podstatě transplantátem francouzské právní úpravy, je vhodná práce se zahraničními zdroji francouzské provenience. Z tohoto pohledu téma řadím k středně náročným až náročným.

2. Formální a systematické členění práce

Práce je zahájena velmi stručným úvodem.

První část je označena jako Odpovědnost při úpadku obchodní korporace. Pojednáno je o insolvenčních deliktech obecně (a důsledcích porušení povinnosti podat včas insolvenční návrh podle § 98 InsZ). Dále je analyzována funkce žaloby na doplnění pasiv, která je spatřována především v preventivní funkci (s čímž je možné souhlasit). Zároveň je stručně nastíněna francouzská úprava žaloby na doplnění pasiv a její kontext v rámci francouzského právního řádu.

Druhá část se věnuje podmínkám pro uložení povinnosti k doplnění majetkové podstaty. Velká (až nadbytečná) pozornost je věnována pojednání o povinnosti postupovat s péčí řádného hospodáře. Zároveň je stručně popsán základní předpoklad podle francouzského práva: *faute de gestion*, který by (vzhledem k neznámosti pojmu v českém právu) naopak zasloužil větší pozornost.

Třetí část je zaměřena na procesní aspekty žaloby na doplnění pasiv. To by bylo vhodné zohlednit i v názvu této části (není žádoucí označovat ji stejně jako celou práci, neboť diplomová práce jako celek pojednává o žalobě na doplnění pasiv). Práce pojednává o příslušnosti soudu, aktivní a pasivní legitimaci (toto pojednání je možná zbytečně rozsáhlé, když jen shrnuje závěry literatury, byť lze jeho začlenění chápat jako výsledek snahy o úplnost) a důkazním břemeni.

Čtvrtá část je označena jako Doplnění pasiv – sankční povinnost. Správně je zde poukázáno na to, že vhodnějším označením je doplnění aktiv, o něž v podstatě jde. Zdařilé je pojednání o otázce, zda vedle sebe ob stojí sankce v podobě žaloby na doplnění pasiv a sankce za pozdní podání insolvenčního návrhu (§ 98, 99 InsZ).

Pátá část krátce analyzuje časovou působnost úpravy žaloby na doplnění pasiv a upozorňuje na nevhodně formulované přechodné ustanovení.

Šestá část pojednává o zákonném ručení, jehož úprava předcházela regulaci žaloby na doplnění pasiv. Původní úpravu srovnává s novou úpravou s cílem posoudit schopnost žaloby na doplnění pasiv naplnit svůj účel. I s ohledem na rozsah diplomové práce bylo možné tuto kapitolu vynechat.

Práce je zakončena poměrně stručným, avšak zdařilým závěrem.

Práci výrazně obohacuje vzhled do francouzské úpravy, jenž je vhodně doplněn o závěry francouzské judikatury a literatury. Bylo by nicméně vhodnější se začleněním lépe pracovat. Pojednání o

francouzské úpravě jsou zčásti předmětem samostatných kapitol (např. 2.2.3, 2.4), zčásti jsou začleněna do pojednání o české právní úpravě (2.3, 2.5), což činí orientaci v textu obtížnější.

Zvolené členění je možné s výše uvedenými výhradami.

3. Vyjádření k práci

Diplomová práce přehledně zpracovává problematiku žaloby na doplnění pasiv, přičemž práci výrazně obohacuje výklad francouzské úpravy (a související judikatury a literatury). Přes nevhodně zvolený cíl (viz níže, bod 4) a celkově spíše nepřesvědčivý úvod se podařilo předložit kvalitní práci, která je s to ovlivnit diskurz týkající se žaloby na doplnění pasiv. Ve výsledku tak hodnotím práci jako zdařilou.

4. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cílem práce je „ <i>analyzovat současnou právní úpravu institut upraveného v § 66 odst. 1 písm. b) ZOK a pokusit se institut vyložit s ohledem na české právní prostředí, avšak se zachováním smyslu francouzského institutu.</i> “ Zároveň je hledána odpověď na otázku, zda má současná právní úprava schopnost naplnit cíle, s nimiž byla přijímána (s. 1 a 2). Cíle práce nejsou vymezeny optimálně („pokusit se vyložit“; proč by měl být zachován smysl francouzského institutu?). Přes nevhodně zvolené cíle nicméně práce uceleně představuje institut žaloby na doplnění pasiv, upozorňuje na sporná místa úpravy a s pomocí výkladových pravidel (včetně komparace s francouzskou úpravou) navrhuje funkční řešení.
Samostatnost při zpracování tématu	Není důvodu se domnívat, že by práce nebyla zpracována samostatně.
Logická stavba práce	K uspořádání práce podrobně viz výše, bod 2.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů, citace)	Autorka pracuje s velkým množstvím zdrojů domácího i zahraničního (zejm. francouzského) původu. Citace jsou provedeny důsledně a vědecky obvyklým způsobem. Nevhodné je nicméně uvádění textu komentářů k jednotlivým paragrafům jako samostatných děl v přehledu literatury.
Hloubka provedené analýzy	Hloubka provedené analýzy je na většině míst dostatečná.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň textu je velmi dobrá. Gramatické chyby a překlepy se v práci téměř nevyskytují (výjimky např. s. 21, 25, 53).

5. Otázky k zodpovězení při obhajobě

- Rozlišuje francouzská úprava (obdobně jako jiné právní úpravy) u *faute de gestion* mezi povinností loajality a povinností péče?
- Je možné vznést argumenty proti zohledňování osobních poměrů člena voleného orgánu při rozhodování o uložení sankce doplnit aktiva upadnuvší společnosti (s. 27-28)? Je vhodné osobní poměry zohledňovat při rozhodování o (i) uložení sankce, (ii) stanovení výše sankce?
- Část literatury soudí, že obrácené důkazní břemeno se neuplatní v případě diskvalifikačního řízení (např. Vrba, M. Diskvalifikační delikty a řízení o nich. In Eichlerová, K. a kol. Rekodifikace obchodního práva – pět let poté. Svazek I. Pocta Stanislavě Černé. Praha: Wolters Kluwer, 2019,

s. 61 a násl.). Lze podobný závěr učinit i pro případ žaloby na doplnění pasiv? (V této souvislosti je vhodné poukázat i na skutečnost, že podle práce je rozhodnutí o založení povinnosti konstitutivní, viz s. 47-48, což je typické pro veřejnoprávní odpovědnost.)

- Diplomová práce poukazuje na rozdílné chápání rozsahu dluhů, které mají být zohledněny při rozhodování o výši plnění, které povinná osoba musí plnit (s. 50-51, 57). K jakému závěru se přiklání autorka a proč?

6. Doporučení/nedoporučení k obhajobě

Předloženou diplomovou práci **doporučuji** k obhajobě, přičemž ji vzhledem k výše uvedenému navrhuji klasifikovat stupněm **výborně nebo velmi dobře**, a to v závislosti na průběhu obhajoby.

V Praze dne 10. 6. 2024

JUDr. Lucie Josková, Ph.D., LL.M., oponent diplomové práce